



לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/migr_outlook-2017-en

מבט על ההגירה הבינלאומית 2017

תקציר בעברית

מגמות עיקריות

לפי נתונים מקדמיים לשנת 2016, עלייה נרשמה בזרמי הגירה לצמיתות באזור OECD זו השנה השלישית ברציפות. ב-2016, כ-5 מיליון איש היגרו לצמיתות למדינות OECD. מספר זה גבוה בהרבה מהשיא הקודם שנרשם ב-2007, לפני המשבר הכלכלי.

המניע העיקרי מאחורי העלייה שנרשמה בשנים 2015/16 היה סיבות הומניטריות. 1.5 מיליון איש היגרו מסיבות הומניטריות בין ינואר 2015 ודצמבר 2016. ב-2015, כשליש מההגירה לצמיתות למדינות OECD הייתה הגירה לצורך איחוד משפחות ושליש נוסף נבע מתנועה חופשית בתוך האיחוד האירופי. חמש מדינות המוצא העיקריות ב-2015 היו סין, סוריה, רומניה, פולין והודו. מבין המהגרים החדשים שהגיעו למדינות OECD, 29% הגיעו ממדינה אחרת שחברה בארגון.

עלייה נרשמה גם בהגירה הזמנית בין מדינות OECD השונות. ב-2015, נרשמה עלייה של 10% במספר האנשים שעשו רילוקיישן לצורכי עבודה ושל 3% במספר ההעברות הזמניות של עובדים לתפקידים אחרים בתוך האיחוד האירופי. במדינות רבות נרשמה עלייה בגיוס עובדים עונתיים בחו"ל. עלייה חדה במיוחד נרשמה בנושא זה בפולין.

כמו ב-2015, גם ב-2016 מדינות OECD רשמו יותר מ-1.6 מיליון בקשות מקלט. מבין אלה, כשלושה רבעים נרשמו במדינות OECD האירופאיות. בקשות של סורים היוו יותר מ-20% מהבקשות באזור OECD, בעוד שבקשותיהם של אפגנים היוו 13%. בגרמניה נרשמו 720,000 בקשות מקלט רשמיות ב-2016, ומבין כל מדינות OECD, גרמניה הייתה זו שקיבלה את מרבית הבקשות יחסית לאוכלוסייתה (0.9%).

בתגובה לביקוש הגובר להגנה בינלאומית, מדינות OECD רבות הרחיבו את תכניות היישוב מחדש שלהן. ואולם, במדינות אחרות הורעו התנאים המוצעים לבעלי מעמד הגנה שאינו נכלל באמנה בדבר מעמדם של פליטים (1951 UNHCR) משנת 1951. מדינות רבות גם עורכות ביקורת גבולות קפדנית יותר ואימות קפדני יותר של כניסות ושהיות. בה בעת, מדינות OECD ממשיכות לבחון ולשפר את קווי המדיניות שלהן למשיכת עובדים זרים מיומנים מאד, יזמים ומשקיעים, ומציעות להם ערוצי כניסה למדינה רבים יותר ותנאי מגורים משופרים.

ב-2016, שיעורי התעסוקה של אוכלוסיית המהגרים ב-OECD נותרו יציבים יחסית, ברמה של 67.4%, שהינה עלייה של נקודת אחוז אחת בהשוואה לשנה קודמת. ואולם, במיוחד באירופה, שיעורי האבטלה של הלא-ילידים נותרו גבוהים משיעורי האבטלה של מקבליהם הילידים.

לנוכח משבר הפליטים שהתרחש, הושקעו מאמצים רבים בתכנון תשובות מדיניות הולמות שיקלו על שילובם בשוק העבודה של פליטים ומבקשי מקלט שהגיעו לאחרונה. מדינות OECD רבות גיוונו את הצעות האינטגרציה שלהן במטרה לספק אמצעים מותאמים ושמתיימרים גם לצורכי שוק העבודה. במקביל, הושם דגש על פעולות מעורבות מוקדמות, כגון הערכות מראש של המיומנויות, ועל האצת תהליך האינטגרציה, בין היתר על ידי קיצור משך התכניות. מספר מדינות קבעו כי השתתפות בתכניות אינטגרציה היא חובה.

הגירה משפחתית

הגירה משפחתית, הכוללת ארבע קטגוריות משנה עיקריות (הקמת משפחה, משפחה מלווה, איחוד משפחות ואימוץ בינלאומי) היא הערוץ העיקרי להגירה לצמיתות לאזור OECD בשנים האחרונות. בהשוואה לקבוצות מהגרים אחרות, מהגרים משפחתיים בוגרים משתלבים לאט יותר בשוק העבודה במדינה המארחת.

הגירה משפחתית כוללת מגוון רחב של מהגרים, מתינוקות ועד לקשישים, אנשים בעלי רמות מיומנויות מגוונות שמגיעים ממדינות מוצא שונות. גיוון זה הוא המייחד את ההגירה המשפחתית מערוצי הגירה אחרים. זו תופעה מורכבת, שזוכה להתייחסות במדינות OECD במגוון חוקים והוראות העוסקים בהגירה משפחתית.

הרחבת הזכויות שנעשתה בעשורים האחרונים לוותה בהחמרת התנאים לזכאות ולמתן היתרי שהייה למשפחות מהגרים. ניהול ההגירה המשפחתית נהיה מורכב יותר בעודו נאבק להתאים בין קדימויות נפרדות לבין יעדי מדיניות מתחרים. נכון שיש לנהל את ההגירה המשפחתית, אך מספר אילוצים מגבילים את היקפו של ניהול זה. ארבעה הם האתגרים העיקריים הניצבים בפני המדינות העדכנית בנושא הגירה משפחתית: איך להצליח טוב יותר לצפות את רמות זרמי ההגירה המשפחתית; איך לאזן בין הכללים להגירה משפחתית ובין הצורך של המדינות להישאר אטרקטיביות בעיני מהגרי עבודה; איך להשתמש בתנאים למשפחות מהגרים כדי להאיץ את השתלבותם; ואיך להתמודד עם זכויות איחוד משפחות לקטינים שמגיעים ללא ליווי.

ממצאים עיקריים

ההגירה הגיע לשיא חדש מאז 2007

- זרמי הגירה לצמיתות למדינות OECD הגיעו ל-4.7 כניסות ב-2015 (עלייה של 7% בהשוואה ל-2014), ולפי נתונים מקדמיים צפויים להגיע לכ-5 מיליון כניסות ב-2016.
- במדינות OECD נרשמו ב-2016 למעלה מ-1.6 בקשות למקלט, כמו ב-2015. במהלך שנתיים אלה, כ-1.5 מיליון איש זכו בהגנה בינלאומית.
- ב-2015, ניתנו למעלה מ-1.5 מיליון היתרי לימודים להשכלה שלישונית באזור OECD.
- מספרם של התושבים הלא ילידים במדינות OECD היה ב-2015 124 מיליון.

אט אט נרשמת התאוששות של שילוב המהגרים בשוק העבודה

- יותר משניים מכל שלושה מהגרים ב-OECD מועסקים. במוצע, שיעור האבטלה של עובדים לא ילידים הגיע ב-2016 ל-8.3% ול-12.4% במדינות OECD האירופאיות; נתונים אלה גבוהים ב-1.8 ו-4.3 נקודות אחוז, בהתאמה, משיעור העובדים הילידים.
- למהגרים ייצוג גדול יותר בעבודות הכוללות משימות רוטיניות. מצב זה מגדיל את הסיכון לאבד את מקום העבודה ככל שנרשמת התקדמות באוטומציה. במדינות OECD האירופאיות, 47% מהעובדים הלא ילידים עובדים בעבודות רוטיניות בעיקרן.

הגירה משפחתית

- יותר מ-1.6 מיליון מהגרים משפחתיים קיבלו היתר שהייה באזור OECD ב-2015, המייצגים כ-40% מזרם ההגירה לצמיתות הכולל.
- איחוד משפחות מפגר מעט בהשוואה לקטגוריית הגירה כלכלית, אך גם הוא מגיב לשינויי המדיניות בנוגע לתנאים, זמני עיבוד, וכללים לערוצי הגירה אחרים.
- הקמת משפחה הוא מניע חשוב וגובר של הגירה משפחתית. במדינות OECD רבות, יותר מ-10% מהנישואים מתקיימים בין אזרחים זרים.
- בהשוואה לקבוצות מהגרים אחרות, נדמה שמהגרים משפחתיים בוגרים משתלבים לאט יותר בשוק העבודה של המדינה המארחת. באירופה, רמות התעסוקה שלהם דומות לרמות התעסוקה של קטגוריית מהגרים אחרות ושל הילידים רק אחרי שהייה של 20 שנה.
- במרבית מדינות OECD, הגירה משפחתית של בני זוג וילדים של זרים כפופה למבחן הכנסה ודירור. מגבלות כאלה פחות שכיחות במקרה של בני זוג וילדים של אזרחים. מספר מדינות OECD הוסיפו בעשור האחרון גם דרישות שפה ואינטגרציה, אך ההשפעה של זה על תוצאות התעסוקה היו זניחות.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.



[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2017), *International Migration Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2017-en